

Sygn. IX. GC. 200/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków, 5 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy

w osobie sędziego SO Dariusza Pawłyszczke

protokółant st. sekr. sąd. Aleksander Powroźnik

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Krakowie 5 listopada 2013r. sprawy z powództwa (...) S.A. w W. przeciwko D. U. o zapłatę 407.065,71 zł z ustawowymi odsetkami od 10 stycznia 2013 r.

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego koszty postępowania 9.000 (dziewięć tysięcy) zł

Sygn. IX. GC. 200/13

UZASADNIENIE

Powodowy następca prawny zamawiającego wniósł o zasądzenie od pozwanego wykonawcy: 1. 107.065,71 zł tytułem zwrotu kosztów naprawy dachu magazynu uszkodzonego na skutek pęknięcia spawu czołowego w dźwigarze konstrukcji dachu wykonanej przez pozwanego na zamówienie poprzednika prawnego powoda, 2. 300.000 zł tytułem zwrotu odszkodowania zapłaconego przez poprzednika powoda użytkownikowi magazynu za wyłączenie magazynu z użytkowania przez 10,5 dnia razem 407.065,71 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W sprzeciwie [k.175] od nakazu zapłaty pozwany wykonawca wniósł o oddalenie powództwa, ponieważ:

- 1.** dźwigar pękł na skutek nadmiernego obciążenia śniegiem, a przynajmniej było to współprzyczyną pęknięcia,
- 2.** pozwany wykonał konstrukcję dachu z elementów dostarczonych przez zamawiającego i pęknięty spaw został wykonany przez zamawiającego przed dostarczeniem tego elementu pozwanemu,
- 3.** powód zawyżył koszty naprawy,
- 4.** pozwany oświadczył gotowość naprawy nawet w braku swojej odpowiedzialności, lecz powód wbrew art. 5 K.c. odrzucił tę ofertę, a ponadto ze względu na gotowość pozwanego do naprawy powód nie miał prawa do wykonania zastępczego,
- 5.** powód nie wykazał szkody użytkownika magazynu,
- 6.** uprawnienia powoda z rękojmi wygasły,
- 7.** roszczenia powoda są przedawnione.

W ustnej odpowiedzi na sprzeciw na posiedzeniu 5 listopada 2013r. [k.195] powód wniósł o oddalenie sprzeciwu ze względów przedstawionych w pozwie oraz podniósł, iż:

- 2.** zamawiający otrzymał elementy stalowe do wyrobu konstrukcji prosto z huty i zamawiający nie wykonywał żadnych spawów,

7. pozwany ponosi także odpowiedzialność deliktową, gdyż wykonanie wadliwego spawu konstrukcji dachu było spowodowaniem niebezpieczeństwa katastrofy budowlanej w rozumieniu art. 164 K.k., a powód wniósł pozew przed upływem 3 lat od pęknięcia spawu.

Pozwany podniósł, że za bezpieczeństwo elementów zespawanych przez pozwanego wykonawcę odpowiadał zamawiający, gdyż to zamawiający wystawił krajową deklarację zgodności przewidzianą w Ustawie o wyrobach budowlanych [k.196 19m].

Sąd ustalił, co następuje:

Powód był generalnym wykonawcą magazynu i umową z 25 kwietnia 2007r. [k.9] zamówił wykonanie konstrukcji dachu u swojej spółki zależnej (oznaczanej dalej jako zamawiający), która ustnymi umowami (ich treść została powtórzona w pisemnych zamówieniach z 27 kwietnia 2007r. k.31,34) zamówiła wykonanie części konstrukcji u pozwanego wykonawcy w jego zakładzie z elementów dostarczonych przez zamawiającego. Obydwie umowy przewidywały, że wykonawca wykona badania defektoskopowe (ultradźwiękami) wykonanych przez siebie spawów (p.3 obydwu umów) konieczne do wystawienia krajowej deklaracji zgodności określonej w art. 8.1 u. o wyrobach budowlanych.

Wykonawca wykonał elementy konstrukcji i w dniu 11 czerwca 2007r. wydał je zamawiającemu, który m.in. z tych elementów zmontował konstrukcję dachu magazynu. Wykonawca nie wykonał badań defektoskopowych spawów, lecz mimo tego powód wystawił krajową deklarację zgodności.

W dniu 14 stycznia 2010r. pękł jeden ze spawów łączących dwie belki dźwigara konstrukcji dachu, na skutek czego dach ugiął się. W związku z zagrożeniem katastrofą budowlaną Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego decyzją z 15 stycznia 2010r. zakazał użytkowania zagrożonej części magazynu do czasu usunięcia zagrożenia.

W dniu 26 czerwca 2012r. powodowa spółka przejęła spółkę zamawiającą.

Powyższy stan faktyczny był w całości niesporny i został ustalony w oparciu o oświadczenia stron złożone w pozwie, sprzeciwie i na posiedzeniu 5 listopada 2013r. (art. 229 i 230 K.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Wykonanie konstrukcji dachu bez jej montażu w obiekcie nie jest robotą budowlaną, lecz dziełem, i na podstawie art. 646 K.c. roszczenia z umowy o dzieło przedawniają się z upływem dwóch lat od oddania dzieła. Wykonawca oddał dzieło zamawiającemu już w czerwcu 2007 roku, lecz szkoda powstała dopiero w styczniu 2010r. Ponieważ od powstania szkody do wniesienia pozwu i tak upłynęły ponad dwa lata, sąd nie rozstrzygał kwestii przedawnienia w razie powstania szkody po upływie ponad dwóch lat od oddania dzieła (zdaniem sądu przedawnienie zawsze biegnie od daty wydania dzieła, a zamawiający powinien dokładnie badać dzieło w celu wykrycia jego wad, a ich podstępne zatajenie przez wykonawcę przedłuża rękojmię zgodnie z art. 568 § 2 K.c.). Zatem roszczenie zamawiającego o odszkodowanie z art. 471 K.c. jest przedawnione.

Wykonawca uzasadnił żądanie także odpowiedzialnością deliktową podnosząc, iż wadliwe zespawanie konstrukcji dachu sprowadza niebezpieczeństwo powszechne, co jest przestępstwem. Warunkiem odpowiedzialności z art. 415 K.c. jest bezprawność czynu. Bezprawność zachodzi w razie naruszenia przepisów karnych lub administracyjnych. Ponadto bezprawność zachodzi w razie naruszenia nieskodyfikowanych zasad bezpieczeństwa - jest to bezprawność wyłącznie cywilnoprawna, tj. tylko w rozumieniu art. 415 K.c. Owe powszechnie obowiązujące zasady bezpieczeństwa sądy ustalają w oparciu o doświadczenie życiowe i zawodowe oraz w oparciu o opinie biegłych przedstawiające sądom standardy bezpieczeństwa przyjęte w praktyce. Jednakże w przypadku wyrobów budowlanych ustawodawca unormował, który podmiot jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo.

Każdy wyrób budowlany powinien spełniać określone prawem wymagania, w szczególności co do bezpieczeństwa. W przypadku, gdy wyrób jest efektem pracy kilku przedsiębiorców, każdy z nich może wystawić deklarację zgodności swoich robót z tymi wymaganiami. Zatem w niniejszej sprawie wykonawca mógł przeprowadzić wymagane badania defektoskopowe wykonanych przez siebie elementów i wystawić deklarację zgodności. Wówczas zamawiający mógłby w oparciu o deklarację wykonawcy zaniechać badania spawów i wystawić deklarację wyłącznie w oparciu o badania wymagane dla zmontowanej konstrukcji dachu - bez badań defektoskopowych spawów. W takim wypadku wykonawca i zamawiający ponosiliby odpowiedzialność deliktową w razie nieprzeprowadzenia lub wadliwego przeprowadzenia badań koniecznych do wystawienia deklaracji. Każdy z przedsiębiorców odpowiada za rzetelność własnej deklaracji, tj. w razie odrębnego wystawienia deklaracji przez wykonawcę i zamawiającego każdy przedsiębiorca odpowiadałby deliktowo wyłącznie za jakość własnych robót.

Jednakże w razie współpracy kilku przedsiębiorców przy danym wyrobie budowlanym nie jest obowiązkowe wystawianie odrębnych deklaracji przez każdego przedsiębiorcę. Zamawiający może wziąć na siebie odpowiedzialność za zgodność z wymaganiami robót podwykonawcy i wówczas podwykonawca odpowiada tylko wobec zamawiającego (kontraktowo). W przypadku opisanej wyżej budowy magazynu to powód jako generalny wykonawca wystawiając deklarację zgodności całej konstrukcji bez powołania się na (nieistniejące) deklaracje swojego podwykonawcy (zamawiającego) i dalszego podwykonawcy (pozwanego) wziął na siebie wyłączną odpowiedzialność za zgodność spawów wykonanych przez pozwanego z Polską Normą (art. 8.1 u.w.b.).

Skoro prawo ustanawia podmiot odpowiedzialny za zgodność wyrobu budowlanego w zasadami bezpieczeństwa ujętymi w Polskich Normach, to nie ma podstaw do uznawania na podstawie art. 415 K.c., że podwykonawcy owego podmiotu naruszyli zasady bezpieczeństwa. Zawsze może zdarzyć się wadliwy spaw i samo wykonanie takiego spawu nie jest naruszeniem zasad bezpieczeństwa. Zapewnieniu bezpieczeństwa służą przewidziane Polskimi Normami badania defektoskopowe spawów. Odpowiedzialność deliktową za jakość spawów ponosi podmiot, który wystawił deklarację zgodności tych spawów z Polskimi Normami (istnieją odrębne normy dla poszczególnych wyrobów stalowych szczegółowo normujące procedurę badania danego rodzaju wyrobów).

Strony nie wyjaśniły, dlaczego pozwany wykonawca nie wykonał zleconych mu badań defektoskopowych (strony mogły zmienić później umowę w tym zakresie), lecz niezależnie od przyczyny pozwany nie ponosi odpowiedzialności deliktowej za jakość spawów. Powodowy generalny wykonawca nie miał prawa wystawienia deklaracji zgodności bez tych badań. Zatem albo powód przeprowadził te badania we własnym zakresie lub przy pomocy innego podwykonawcy, albo wystawił deklarację bezprawnie. W obydwu przypadkach pozwany nie ponosi odpowiedzialności deliktowej. Należy zwrócić uwagę, że ugięcie się dachu było skutkiem dwóch zaniedbań: wadliwego spawu i niewykrycia wady na skutek zaniechania lub niestaranego skanowania ultradźwiękami w obowiązkowych badaniach defektoskopowych. Zatem nawet w razie nieprzedawnienia odpowiedzialności kontraktowej powód co najmniej przyczynił się do szkody. Zaniechanie badań defektoskopowych powoduje także wygaśnięcie uprawnień z rękojmi (art. 563 K.c.).

koszty

Na podstawie art. 98 K.p.c. pozwanemu przysługuje zwrot kosztów zastępstwa. Skoro w razie uprawomocnienia się nakazu nakład pracy za samo sporządzenie pozwu uzasadnia koszty zastępstwa w wysokości stawki minimalnej 7.200 zł, to nakład pracy za sporządzenie sprzeciwu i udział w rozprawie uzasadnia koszty o 25% wyższe.